

Petőfi-intézőbizottság Szegeden

A Hazafias Népfront Csongrád megyei szervezete és a megyei művelődésügyi osztály szervezésében tegnap, hétfőn délelőtt megyei Petőfi-intézőbizottság alakult Szegeden.

Köztudott, hogy jövő év elején ünnepeljük Petőfi Sándor születésének 150. évfordulóját. A Petőfi-évfordulót a Béke-világ tanács is felvette 1973. évi megemlékezései közé. Az országos program már elkészült és ehhez a programhoz kapcsolódik majd a megyei megemlékezés. Petőfi Sándor születésének évfordulója lehetőséget teremt arra, hogy két másik évfordulóra is emlékezzünk. Márciusban ünnepelhetjük ugyanis a szabadságharc 125. évfordulóját, áprilisban pedig a jobbágyfelszabadítás 125.

évének jubileumát. Így a Petőfi megemlékezések kiterjednek a szabadságharc és a jobbágyfelszabadítás ünnepeire is.

Az intézőbizottság javasolta, hogy a Petőfi-szavallat-verseny megyei döntőjét Várhelyen rendezzék meg. A Tiszatáj szerkesztősége az ez évi decemberi számot a nagy költő műveinek és emlékének szenteli. A Játékok színpadán jövőre ismét bemutatják a János vitézt, a TIT megyei irodalmi szakosztálya Petőfi-emléklést rendez. A KISZ megyei bizottsága már vállalta a Petőfi-szobrok, emléktáblák, 1848-as sírhelyek, táblák felkutatását és gondozását.

A megyei intézőbizottság legközelebb szeptember közepén tanácskozik.

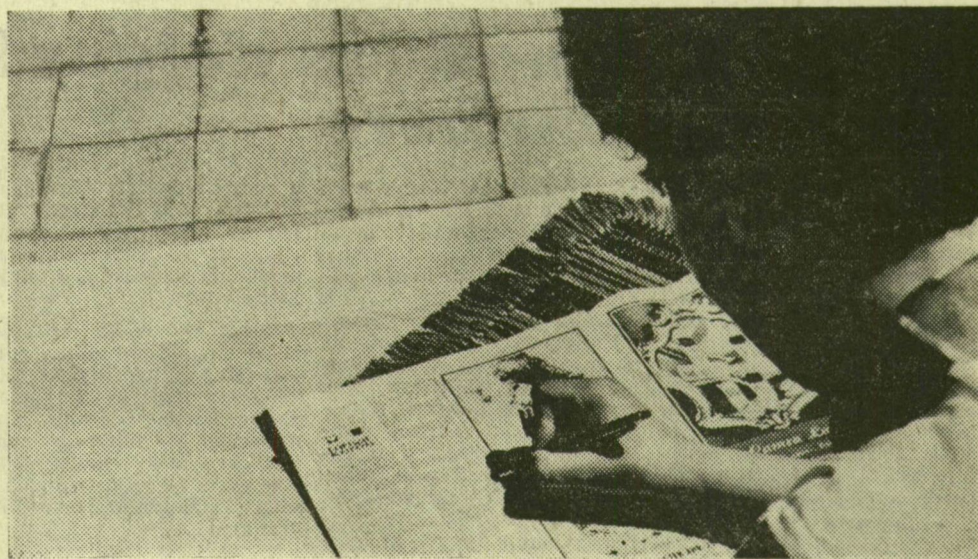
Nemzetközi számítás-technikai konferencia

A Gépipari Tudományos Egyesület rendezésében egyhetes nemzetközi számítás-technikai tudományos konferencia kezdődött hétfőn Sopronban, a Liszt Ferenc művelődési központban. Az egyesület immár negyedik alkalommal rendezi meg a Comptrol-72 elnevezésű tanácskozást, amelyre 18 országból összesen nyolcszáz, a számítógépek elméleti-kísérleti és gyakorlati alkalmazásával foglalkozó hazai és külföldi szakember érkezett. A tanácskozáson összesen 87 előadás hangzik el.

A tudományos tanácskozáson dr. Varga Gyula, a KGM főosztályvezetője megnyitó előadásában a vezetés hatékonyságának összefüggéseivel foglalkozott. Kiemelte, hogy hazánkban a számítógépesítési célprogram megvalósítása jelenleg a felkészülésnél tart, részeredményeikről azonban már most lehet beszélni.

A Comptrol-72 megnyitásával egyidőben a soproni Ady Endre művelődési házban, a KGM Műszaki Tudományos Tájékoztató Intézetének rendezésében, 18 hazai és külföldi — számítógépeket gyártó — vállalat legújabb termékeiből nyílt kiállítás.

A kiállítás hazai vonatkozású érdekességével a külkereskedelmi kapcsolatairól ismert Interag szolgáltató magyar kutató szabadalmazott találmányát, a „Hessos” programelőkészítőt már az első napon nagy érdeklődéssel tanulmányozták a szakemberek.



A magányosság ketrecében?

Huszonhét éves. Se nem szebb, se nem csúnyább, mint más. Két éve ismerem, de a két éve barátságnak indult kapcsolat hamarosan megszakadt. Éva egyre visszahúzódtabb lett. Ő a sikertelen lány. Munkájában örömet lelt, de ma már gátlások, tétova. Tétova, amikor a harmadik gimnazista lányokat felelteti, nem mer szigorú lenni, nehogy azt mondják: az öreglánynak rossz napja van.

Rossz napokat rosszabbak követnek. Egyedül van. Ő is úgy indult az életbe: családot, megértő párt akart. Kit hibáztasson, hogy nem sikerült?

— Néha úgy érzem, ordít rólam a magányosság, elmenekülnek tőlem az emberek. Így lenne? Nem én tértem ki előle, ő húzódtott vissza.

sza. Bebeszélte magának ezt az érzést?

Éva okos, művelt nő. Jól járna, aki rátalálna — de hol van Ő? A „nagy ő”?

Egyszer azt írta valaki a szerkesztőségnek, hogy miért nem foglalkoznak a magányosokkal. Hogyan ismerkedhet meg valakivel egy 25–35 éves nő? — kérdezte. — Olyan formában, ami nem megalázó. A fiataloknak könnyű — egy „szia” az utcán és kész az ismeretség.

Az ember azt hinné: könnyebb megtalálni mindenki a hozzáillőt, amióta lejárt a „guba gubával, suba subával” kor. Nem, dehogy! Mert a huszonéves kortól már aligha rúgják fel az emberek az ismerkedés íratlan szabályait. Pedig éppen akkor kezd nyomasztóvá válni a „nincs senkim”, az „egyedül maradtok”?

Kollegáim nősek. Volt évfolyamtársaim közül nem is egy a tanítványát vette feleségül. En egyik napról a másikra „öreg” lettem. És ma már nem tudom titkolni szomorúságomat, érzékeny vagyok, sokszor a sírással küszködök.

A magányt csak nagyon kevesen vállalják önként. Kényszerűség az.

FÉNYKÉPES LEVELEKRE...

Volt válalkozó kedvű ember, aki engedélyt kért házasságközvetítő iroda létesítéséhez. Adatok az NSZK-ban, Hamburgban megjelenő Konkret című lap „Üzlet a magánnyal” című cikkéből: „NSZK-ban 230 házasságközvetítő „intézmény” a becslések szerint 1969-ben 70 millió márka hasznát hozott. Ennek az összegnek a túlnyomórészt az áldozatok egyszerűen az ablakon dobált ki. A szakértők szerint a közvetítések 50–70 százalékos sikere, amellyel a cégek dicsekszenek, merő hazugság. 1969-ben a 450 ezer házasságkötés közül maximálisan két százalék jött létre közvetítés útján.”

Elég erről ennyi? Nálunk is szaporodnak a hirdetések. Néhány jellege: „Megértés”, „Szeretet”, „Élet-tárral jobb”. És persze: „Lakás szükséges.”

Fényképes levelekre válszólnak és keresnek, keresnek, keresnek kiutat.

Az elváltaknak még nehezebb. Ha az elítéltekről most nem is szólnak, még mindig gond, ha hozományul gyermek is van.

A 40–50 éveseknek már a reménye is kevés.

Hányan vannak, akiket a társalanság gyötör? A becslés is nehéz. Állítólag Budapesten 165 ezer. Szegeden? És a statisztika szerint több a magányos nő.

Utcanem ismerkedünk. Hirdetéstől is sokan viszolyognak. Tánccs szórakozóhelyen kaland előbb adódik, mint az állandó kapcsolatra vágyó ember.

Társaság, baráti kör (turisták, zenekedvelők, nyelv-tanulók vagy kertbarátok köré?) kellene. Hogy kimozduljanak az egyedüllétekből. A művelődési házak sokat tehetnek ez ügyben.

De aki nem szeret klubba járni, annak csak egyet javasolhatunk; ne zárkózzon magányába. Barátságot keressen, társaságot — ha nem is mindig a „nagy ő” után nyomozva.

Éva azt mondja: — A kezdeményező nőről azonnal rossz véleményt mondanak.

Igaz lenne? De nem minden a kezdet. Hogy az ismeretség, szimpátia tartós és kölcsönös lesz-e, nem az első találkozáskor dől el.

Az élethez persze szerencse is kell. És éppen a magányosok energiája kevés ahhoz, hogy kicsikarják soruktól a „szerencsét”. Miért, miért?

A magányos ember — fél ember. (Bár van, aki ezt cáfolja.) Lelki egyensúlyunk, kötődésünk, kapcsolataink kihatnak egész életünkre, munkánkra. Csodát tenni (de akárcsak megfelelő tanácsot is adni) nem lehet (vagy: nem könnyű). A társakéreknek kell egymásra tálniuk — s ebben közös ismerőseik, baráti körük is segíthetne.

A magányosság — ketrec. Ha bezárkózunk.

Szőke Mária

Magyar—szovjet nyelvoktatási megbeszélés

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság és az Akadémia Nyelvtudományi Intézete a központi Gorkij nyelviskola tanár-továbbképző szeminárium keretében hétfőn az Akadémia orosz nyelvoktatási szimpóziumot rendezett. Az előadásokat a Moszkvai Tudományos Módszertani Központ vezető munkatársai és magyar szakemberek tartották.

A két ország nyelvoktatási és szakterületükön jelentke-

(MTI)

Rendelet a szeszes ital árusításáról

A belkereskedelmi miniszter rendeletben szabályozta az állami vállalatok, a szövetkezetek és társulások szeszes ital árusítását.

A rendelet előírja, hogy szeszes italt csak áruházban, élelmiszer- és csemegeboltban, ABC-áruházban, édességboltban, általános vegyesüzletben, palacokott italok boltjában és Konzumturizs üzletben árusítható. Italmérési engedélyt csak áruházi étterem és büfé, vendéglátóipari üzlet — étterem, vendéglő, kávéház, söröző, büfé, bisztró, falatozó, presszó, bár, italbolt, poharazó — és szálloda kaphat. Az édességboltok és a Konzumturizs üzletek kommerszitalokat nem tarthatnak; az önkiszolgáló éttermek csak sört, a cukrászdák pedig csak likőrt, csemegebort és borpárlatot mérhetnek ki. Szigorú előírás, hogy a gyárak, az építkezések, a bányák büféiben munkaidő alatt semmiféle szeszes ital nem árusítható. Tilos a szeszesital-értékesítés — a palackozott italok kivételével — munkaidő alatt a hivatalok, intézmények büféiben, és a sportpályákon, a már kiadott korábbi rendelkezés szerint.

Régi kifogást az orvosok a rendeletnek az előírása, amely szerint a bányák, a gyárak, az üzemek környékén működő italboltokat, büféket, bisztrókat, falatozókat az üzem munkakezdési idejénél korábban nem nyitathatják ki, illetve nem mérhetnek, árusíthatnak szeszes

italt. A miniszteri rendelet intézkedik a közlekedési eszközök, a pályaudvarok ital-árusítási rendjéről is. A vasút- és hajóállomásokon, az autóbussz-pályaudvarokon, a mozgó étszolgáltat kizárólag csak palackozott bort és sört árusíthat.

A rendelet szerint tizen-nyolc éven aluliaknak szeszes italt kiszolgáltatni változatlanul tilos.

A miniszteri rendelet érvénybe lépett. (MTI)

Napirenden a zöltség-betakarítás gépesítése

A lakosság és a konzervipar ellátásában döntő szerepet játszó, különféle zöltségfélék mennyiségi hozama az utóbbi három évben jelentősen csökkent. A visszacsúszást az is érzékelteti, hogy ez idő alatt a termőterület 128 ezer hektárról 105 ezer hektárra esett vissza.

A szakemberek a kívánatos termésmennyiség-növekedést elsősorban a jelenlegi termésátlagok növelésével szándékoznak megvalósítani. Ennek azonban a minőségi követelmények maximális kielégítésével kell történnie, mégpedig úgy, hogy ezzel egyidejűleg a termelési költségek is csökkenjenek.

— A korszerű nagyüzemi termelés során idáig a palántanevelési, -ültetési és -ápolási munkák gépesítése volt a legfontosabb feladat — mondta Mészöly Gyula, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a téma egyik ismert szakértője. Most viszont a gépi betakarítás került előtérbe. E törekvések sikert ígérnek: a közeljövőben megvalósulhat a konzervparadicsom, a fűszerpaprika, a vöröshagyma, az uborka, a zöldbab és a gyökérfeleségek, tehát a legfontosabb zöltségfélék gépi szedése.

— A zöltségtermesztés teljes folyamatának gépesi-

tése azonban magas beruházási költségekkel jár, és csak akkor fizetődik ki, ha a terméshozamot új — gépesített — fajták alkalmazásával lényegesen növelhetjük. A gépesítés bevezetése és meghonosítása új agrotechnikai módszerek kialakítását teszi szükségessé, és nagyon fontos feladatokat hárít a növénynevelőkre. Olyan fajtákat kell előállítani, amelyek a terméshozam mellett a betakarításig lehetővé teszik a gépesítést. A zöldegyes-termesztéssel kapcsolatos kutatómunka fő célja jelenleg a termesztéstechnika és a fajtaválaszték javítása. (MTI)

megszünteti a területi munkaügyi döntőbizottságokat, és helyettük a fővárosban és a megyeszékhelyeken felállítja a munkaügyi bíróságokat. Ez teszi lehetővé azt, hogy a munkások, alkalmazottak és a szövetkezeti tagok munkaügyi vitái végső soron a bíróság dönthesse el.

Rendezti az új javaslat a vállalatok és a szövetkezetek vitás ügyeinek intézését is, megszüntetve ezzel azt a párhuzamosságot, amely jelenleg a gazdálkodó szervek jogvitáinak intézésében a bíróságok és a gazdasági döntőbizottságok között fennáll. Az új rendezés alapján a gazdasági döntőbizottságok jelenlegi feladatukról ugyancsak a bíróságok veszik át, így egy helyütt összpontosulnak az ügyek, és az azok elbírálásából hasznosítható gazdasági tapasztalatok is.

A törvényjavaslat központi témája a bírák munkaviszonyának a rendezése is, ezen belül pedig elsősorban a bírák választásának bevezetése, amelyet már az 1949. évi alkotmány is rögzített, megvalósulására azonban eddig nem került sor. A törvényjavaslat tehát megszünteti az átmeneti megoldásként fennmaradt bírói ki-

nevezési rendszert és a bírák a jövőben választással kerülnek felelős beosztásukba.

A hivatásos bíró megválasztását a törvényjavaslat a Népköztársaság Elnöki Tanácsának a hatáskörébe utalja. Ilyen magas szintű testület kijelölése a bírák választására nemcsak a független bíráskodás egyik garanciája, hanem annak is a kifejezése, hogy a bírák hazánkban kiemelkedően fontos munkát végeznek. A bírói függetlenség biztosítása a javaslatnak az a része, amely kimondja, hogy a bírákat tisztségük-től csak a törvényjavaslatban meghatározott módon lehet megfosztani, illetve büntető úton felelősségre vonni. A bírói függetlenség elvéből következik, hogy a bíró csak a jogszabályoknak van alávetve, tehát konkrét ügyek elbírálásának módjára utasítást semmilyen szervtől nem kaphat. A jogszabályok egységes értelmezése céljából csak a Legfelsőbb Bíróság bocsáthat ki az alsóbb fokú bíróságokra kötelező elvi döntéseket, irányelveket, valamint iránymutatásokat a fellebbezések, a törvényességi órák elbírálása során.

A törvényjavaslat szerint az igazságügyi miniszter biztosítja a bíróságok zavartalan működéséhez szükséges feltételeket. Az igazságügyi miniszter tesz javaslatot az Elnöki Tanácsnak a bírák megválasztására, ő nevezi ki a bírósági vezetőket. Fontos feladat, hogy hasznosítsa azokat a társadalmi, jogpolitikai, gazdasági tapasztalatokat, amelyeket a bíróságok ítélezésének elemzése során szerez.

A parlament által jóváhagyásra kerülő új bírósági törvény elvei alapján folyik a büntető és a polgári eljárásokat szabályozó törvények felülvizsgálata is. Az itt várható módosítások legfontosabb célkitűzése az, hogy egyszerűsödjék a bírósági eljárás, gyorsabban fejeződjönek be az állampolgárok, a szervezetek jogvitái. Várható, hogy az új szervezeti és az eljárási megoldások együttes hatására a jövőben a bíróságok működése egyszerűbbé válik, így az igazságszolgáltatás még hatékonyabban tudja szolgálni az állampolgárok alkotmányos jogait, a szocialista törvényességet.